

ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು

□ ಸ್ವಾಮಿ ರಘುವೀರಾನಂದ

ನಾವು ಇತರರಿಂದ ಬೆಳಕನ್ನು ಪಡೆದು, ನಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಬದುಕೇ ಒಂದು ಬೆಳಕಾಗುವಂತೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ ರಘುವೀರಾನಂದರು. ಇವರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೈಸೂರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಆಗಸದಲ್ಲಿ ಹಾರುವ ಆಸೆ, ಮೀನಿನಂತೆ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಈಜುವ ಆಸೆ. ತನ್ನ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಅನಂತದಡೆಗೆ ಸಾಗುವ ಆಸೆ. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅಡ್ಡಿ ಯಾಗಿರುವುದು ಯಾವುದು? ಅದೇ ನಮ್ಮ ಉಪಾಧಿಗಳು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಈ ದೇಹವೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉಪಾಧಿ. ಅನಂತರ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನದಾದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು. ಈ ದೇಹವೆಂಬ ಎಂಟು ಗೇಣಿನ ಪಂಜರವು ನಮ್ಮನ್ನು ದೇಶ ಕಾಲಗಳ ಪರಿಮಿತಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದೆ. ಇದರ ಬಾಧೆಗಳಾದ ಆಹಾರ, ನಿದ್ರೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಪಡುವ ಪಾಡು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ರೋಗಗಳ ಹಾವಳಿ ಬೇರೆ. ಇಂತಹ ಈ ದೇಹದಿಂದ ನಾವು ನಿತ್ಯಸುಖವನ್ನು ಬಯಸಿದರೆ ಅದು ಮಣ್ಣಿನ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸಮುದ್ರಯಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ.

ಆದರೆ ಈ ಮಾನವದೇಹ ಜೀವವಿಕಾಸದ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು. ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಮಾನವ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೇಹದ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಪರಿಧಿಯನ್ನು ಮೀರಿಹೋಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಕೇನೋಪನಿಷತ್ತು ಹೇಳುತ್ತದೆ : ಇಹ ಚೇದವೇದೀತ್ ಅಥ ಸತ್ಯಮಸ್ತಿ, ನ ಚೇದಿಹಾವೇದೀತ್ ಮಹತೀ ವಿನಷ್ಟಿಃ. —“ಇಲ್ಲಿ (ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿಯೇ) ಆತ್ಮನನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಸತ್ಯವುಂಟು. ಇಲ್ಲಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.” ಭಾಗವತವೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ:

ಮಹತಾ ಪುಣ್ಯಪ್ರಣೇನ ಕ್ರೀತೇಯಂ ಕಾಯನೌಸ್ತ್ಯಯಾ |
ಪಾರಂ ದುಃಖೋದಧೇಃ ಗಂತುಂ ತರ ಯಾವನ್ ಭಿದ್ಯತೇ ||

“ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪುಣ್ಯಫಲವನ್ನು ತೆತ್ತು ಈ ಶರೀರವೆಂಬ ನೌಕೆಯನ್ನು ದುಃಖಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಡೆದುಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ನೀನು ಈ ದುಃಖಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿಬಿಡಬೇಕು.”

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಾನವ ದೇಹ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದುದು. ಇದನ್ನು ಭೋಗಾಯತನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಇದನ್ನು ರೋಗಾಯತನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಪರಿತಪಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇದನ್ನು ದಿವ್ಯಾಯತನವನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಆಂತರಿಕ ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಇದ

ಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಉನ್ನತ ಆದರ್ಶದೊಂದಿಗೆ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದೇಹವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಬೇಕು. ಧರ್ಮಸಾಧನೆಯ ಉಪಕರಣವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದು ತುಚ್ಛವೆಂದು ಅದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವುದಾಗಲಿ ದೈಹಿಸುವುದಾಗಲಿ ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಈ ಶರೀರವನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ (ಗೀತೆ ೧೩.೧). ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಥವಾ ಹೊಲವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಇದನ್ನೇ ವಚನಕಾರರು ಸುಂದರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

ಶರೀರವಂತೆಂಬುವ ಹೊಲವ ಹಸನು ಮಾಡಿ
ಪರತತ್ತ್ವ ಬೆಳೆಯಿಸು ಬೆಳೆದುಣ್ಣೆರೊ ||

ಇನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನ ಚೇಷ್ಟೆಯಂತೂ ನಮಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಈ ಕ್ಷಣ ಯಾವುದೋ ಸಾಹಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮರುಕ್ಷಣ ಇನ್ನಾವುದೋ ಆಪತ್ತನ್ನು ನೆನೆದು ಆತಂಕ ಅಥವಾ ಭಯದಿಂದ ಕೂಡುತ್ತದೆ. ಕಳೆದುಹೋದುದನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತ, ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಅನವಶ್ಯಕವಾದುದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತ, ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಮರೆಯುವುದೇ ಇದರ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಚೇಷ್ಟೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆಸೆಗಳು, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೀರ್ತಿಕಾಮನೆ. ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಜನರಿಂದ ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಸೆ. ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಎಲ್ಲರ ಮನದಾಳದ ನೆನಪಿನ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಊಟ, ನಿದ್ರೆಗಳನ್ನು ಮರೆತು ವ್ಯಸ್ತರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಸ್ಥಾನ ಎಷ್ಟು ಕ್ಷಣಿಕ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಯೋಚಿಸದೆ ನಾವು ಯಾವುದೋ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಬಹುಪಾಲು ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಳೆಯುತ್ತೇವೆ. ಈ ಕೀರ್ತಿಯ ಆಸೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಲಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ—“ಎಷ್ಟು ದೊರಕಿದರೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ರಾಸಿ.” ಈ ಕೀರ್ತಿ ಕಾಮನೆ ಪರೋಪಕಾರದ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಕರ್ತವ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಜ್ಞಾನಪ್ರಸಾರದ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾಮಿ ಯತೀಶ್ವರಾನಂದರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, “ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ತೆರುವ ದಂಡವೇ ಕರ್ತವ್ಯ,” ಎಂದು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಲೋಕಹಿತದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯ

ಆಸೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೇ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದರೂ ಅವನು ದುಃಖಿಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾನೆ.

ಮನಸ್ಸಿನ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ದೇಹವೂ, ದೇಹದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಮನಸ್ಸೂ ಪರಸ್ಪರ ಹೇಗಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಈ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಡಲು ನಾವು ದಿನನಿತ್ಯವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಇವುಗಳೇ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಬಂಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಇವುಗಳಿಂದಲೇ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸೇ ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ತನ್ನ ಆಸರೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ ಅಲೆದಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ಮೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಆಸೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಕೂಡ ತಾಳ್ಮೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇನ್ನೊಂದು ಆಸೆಯ ಆಸರೆಗಾಗಿ ಕಾತರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆಸೆಗಳೆಂಬ ಬಿಸಿಲ್ಲದುದರೆಯ ಬೆನ್ನೇರಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೆಂದರೆ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಸುರಿದು ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಆರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಂತೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಅರಿವಾಗುವುದು, ನಿರಾಸೆಯ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೆಂದು ಬಸವಳಿದಾಗಲೇ. ಹಾಗಾದರೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಈ ಚಂಚಲತೆ ಎಂಬ ಸುಡುಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಶಾಂತಿ ಎಂಬ ತಂಪು ನೆರಳಿಗೆ ಮರಳುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನಾದರೂ ನಾವು ಮಾಡಬೇಡವೆ? ಆದರೆ ಯಾವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನಶ್ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗ ಉಂಟಾಗುವುದೋ ಅದನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ನಾವು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಆರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ವಿಪರ್ಯಾಸವೇ ಸರಿ. ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ನಿಜವಾದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಂತಿಯ ಆಗರವಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಆರಿಸುತ್ತ ನಾವು ಕೃತ್ರಿಮತೆಯ ಜಿನ್ನೆಟ್ಟಿ ಓಡುತ್ತೇವೆ. ಬೆಳಕಿನ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಪತಂಗವು ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ಇದೆ ನಮ್ಮ ಆವಸ್ಥೆ!

ನಾವೇ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮನಸ್ಸು ಅತಿ ಚಂಚಲವೂ ಆಸೆಗಳ ಆಗರವೂ, ಭಾವೋದ್ವೇಗಗಳ ಸಾಗರವೂ ಆಗಿದೆ, ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದನ್ನೂ ನಾವು ಉತ್ತಮ ಆಹಾರದ ಮೂಲಕ ಪೋಷಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನೂ ನಾವು ಕಡೆಗಣಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸೆವೇದ ಮುಖ್ಯವಂ — “ಮನಸ್ಸಿನ ಮೂಲಕವೇ (ಆತ್ಮನನ್ನು) ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಉಪನಿಷತ್ತು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ನಿಗ್ರಹಿಸದ ಮನಸ್ಸು ನಮ್ಮನ್ನು ನರಕದ ಕೂಪಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ನಿಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮನಸ್ಸು ನಮ್ಮನ್ನು ದೇವರಡೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನರೂಪದ ಉತ್ತಮ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಜ್ಞಾನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. “ಜ್ಞಾನದ ಮೌಲ್ಯವೇ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿ” ಎಂದು ಸ್ಕಾಟ್ ಒವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೈತಿಕ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಇಚ್ಛಾ

ಶಕ್ತಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರೀತಿ, ದಯೆ, ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವ ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಭಾವಶುದ್ಧಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು.

ಈ ದೇಹೇಂದ್ರಿಯ ಮನಸ್ಸುಗಳ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಲೂ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಆತ್ಮಂತಿಕವಾಗಿ ಪಾರಾಗುವ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದೆಂದರೆ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಉಪಾಧಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿಹೋಗುವುದು. ಅದನ್ನೇ ಅನುಭಾವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಉಪದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗ, ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನಮಗಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಶಕ್ತಿಗೆ ಅಂದರೆ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಶರಣಾಗತರಾಗುವುದು. ಇನ್ನೊಂದು ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗ, ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ, ಎಲ್ಲ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಗೂ ಆಧಾರವಾದ ‘ನಾನು’ ಯಾರು ಎನ್ನುವ ಶೋಧನೆ. ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ನಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವುದೋ ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಅಡಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಲೆಂದೇ ಎಷ್ಟೋ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಎಷ್ಟೋ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಎಲ್ಲ ಮಹಾತ್ಮರು, ಸಂತರು ಹಾಗೂ ಅವತಾರ ಪುರುಷರು ತಾವು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಪರಮಸತ್ಯವನ್ನು ಇತರರೂ ಅರಿತು ಮಾನವ ಜನ್ಮದ ಸಾಫಲ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಜೀವಿತದ ಅವಧಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಲು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಅಂತರಂಗದ ಬೆಳಕಾಗಿ ಈಗಲೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಸಿವಿನ ನಿವಾರಣೆಗೆ ನಾವೇ ಊಟ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಇತರರು ಮಾಡಲಾರರು. ಈ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಯ ಪಥವನ್ನು ನಾವೇ ಕ್ರಮಿಸಬೇಕು. ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕ್ರಮಿಸುವಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಲಂಗರು ಹಾಕಿದ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಮರುಳನಂತೆ. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪವೇ ಅದ ಸತ್ಯದ ಬೆಳಕನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯುವವರೆಗೆ ನಮಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆ ದೃಢವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವೇ ಧನ್ಯರು. ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆ ಸಫಲವಾದರೆ ಆನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮೀನಿನಂತೆ ಈಜಾಡುವ ಭಾಗ್ಯ ನಮ್ಮದಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತವಾದ ಚಿದಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಹಾರಾಡುವ ಸುಯೋಗ ನಮಗೆ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಕನಸಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು, ಋಷಿಮುನಿಗಳು ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಯ ಪಥವನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಆನಂದದ ಬೆಳಕು. ಇದಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಬದುಕು.